

HET STATION
LEUVEN
NODIGT U UIT

1926

1926

1926

1926

1926

HET STATION
LEUVEN
NODIGT U UIT

De Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen werd opgericht op 23 juli 1926 en wordt dus in 1976 vijftig jaren oud. Bij die gelegenheid worden verschillende feestelijkheden ingericht, waarbij ook het Leuvense intensief is betrokken.

Teneinde de cliënteel een blik achter de schermen te gunnen en een deel van de activiteiten te tonen waarvan het publiek zich gewoonlijk geen rekenschap geeft, worden « opendeurdagen » georganiseerd in het station Leuven.

Het woord «Spoorwegen» roept meestal slechts het beeld op van een station of een trein.

Nochtans, voor wat de zone Leuven betreft, dient deze voorstelling aangevuld met vele andere dienst-activiteiten eigen aan de spoorweg exploitatie.

Een der meest gekende vestigingen is zeker de «Centrale Werkplaats».

Maar Leuven is bovendien de zetel van :

- het 2^e Arrondissement van dienst «Elektriciteit en Seininrichting», dat instaat voor het onderhoud en de herstelling van al de seininrichtingen, de overwegen, de bovenleidingen en talrijke veiligheidsapparaturen, met een werkzone van Aarschot tot Roost-Jeuk en van Sint-Joris-Weert tot Wijgmaal;
- het 2^e Arrondissement van dienst «Baan», dat instaat voor het onderhoud en de vernieuwing van de sporen en alle ermede in verband staande instellingen en gebouwen. Tot deze omschrijving behoren dezelfde baangedeelten als hiervoor vermeld;
- de «Schuilplaats voor Tractiematerieel», waar de elektrische en diesellokomotieven worden uitgeweken en er de bestendige onderhoudsbeurten en kleine herstellingen ondergaan;
- de «Onderhoudsposten voor de snelle herstelling van het goederenmateriaal» en de «Onderhoudsdienst voor het reizigersmateriaal»;
- het «Gewestelijk Geneeskundig Centrum» van de N.M.B.S.

In het geheel worden circa 1 700 personen tewerkgesteld in de zone Leuven.

HISTORIEK.

Het jaar 1976 heeft voor het station Leuven een dubbele betekenis. Het viert enerzijds het 100-jarig bestaan van het huidige stationsgebouw en, anderzijds, het 50-jarig bestaan van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Een voorlopig station werd opgericht in 1837 en dit ter gelegenheid van de eerste spoorwegverbinding tussen Leuven en Mechelen op 10.09.1837. Het werd ingeplant aan de «Diestse Poort», links van de huidige steenweg op Diest. In de periode 1839 - 1840 werd een definitief gebouw opgericht op de plaats waar het huidige station staat.

Dat gebouw kon echter niet blijven voldoen aan de dienstvereisten en aan de uitbreiding van het spoorwegnet in het Leuvense. Volgende baanvakken werden immers in gebruik genomen in de loop der jaren : Leuven - Tienen op 22.09.1839; Leuven - Waver op 18.02.1855; Leuven - Aarschot - Herentals op 26.02.1863 en ten slotte Leuven - Brussel op 17.12.1866. Het station werd afgebroken en in 1876 werd aan de bouw van het huidige begonnen; het werd feestelijk ingehuldigd op 7.09.1879.

Het stationsgebouw heeft een gevellengte van 80 meter. Inwendig werd het meermaals aangepast aan de nieuwe vereisten. De sporen waren overkoepeld door een metalen geraamte van 145 meter lengte bij een opening van 45 meter. Het was een der merkwaardigste koepels van het land, echter afgebroken in 1954, wegens elektrificatiewerken.

HET STATION LEUVEN.

Het station Leuven is een hoofdstation, administratief ingedeeld in de categorie «gemengd». Dit wil zeggen dat te Leuven de twee grote diensten worden aangeboden aan de cliënten : reizigers- en goederenverkeer.

Leuven is een draaischijf van de lijnen :

- 35 : Leuven - Hasselt, met vertakkingen naar Eisden;
- 36 : Brussel - Luik, met vertakkingen naar Bergen - Quévy - Oostende Welkenraedt - Antwerpen Centraal - Hasselt;
- 53 : Leuven - Mechelen, met vertakkingen naar Brussel;
- 139 : Leuven - Ottignies, met vertakkingen naar Brussel - Charleroi - Louvain-la-Neuve.

Reizigers.

Verschillende omstandigheden en wijzigingen in de leefgewoonten van de bevolking hebben aanleiding gegeven tot een concentratie van de dienstverlening aan de reizigers. Deze concentratie noodzaakt op bepaalde topdagen gelijktijdig 9 loketten te openen om de bediening van de reizigers in de meest gunstige omstandigheden te laten verlopen.

Maar ook buiten die topdagen zijn de reizigersloketten dag en nacht geopend.

In het reizigersverkeer wordt vastgesteld dat de bevolking van het Leuvense meer en meer gebruik maakt van de spoorweg. Zo werd het getal van 1 100 000 verkochte biljetten per jaar in binnenverkeer overschreden. Dit cijfer dient verhoogd met meer dan 25 000 biljetten in internationaal verkeer. Er worden per jaar 14 500 nieuwe abonnementen verkocht en 33 000 verlengd; er worden 55 000 sociale abonnementen van één week uitgereikt.

Onafscheidelijk verbonden met het reizigersverkeer is het informatiebureau. Geconfronteerd met een internationale universitaire studentenschaar en gelegen in een centrum met een reislustige bevolking, bezit het station Leuven een informatiebureau dat een drukke activiteit kent. Dagelijks wordt het gemiddeld 150 maal telefonisch geconsulteerd en ontvangt het benaderend 200 cliënten. Hun verlangens gaan van een eenvoudige vraag naar het vertrek van een lokale trein tot het uitstippelen van de meest ingewikkelde internationale reisroutes.

Goederendienst.

Al de mogelijkheden in verband met het goederenverkeer, zowel in binnen- als in internationaal verkeer, worden als dienst aangeboden, dit wil zeggen het stukgoedverkeer en de volledige wagenladingen.

Station Leuven is een van de 29 N.M.B.S. centra voor wegvervoer van waaruit terminaal vervoer van stukgoedzendingen in binnen- en internationaal verkeer gebeurt. Het bedient zowat 140 lokaliteiten verspreid over een oppervlakte van ruim 1 000 km² en met een benaderende bevolking van 400 000 inwoners met als uiterste inbegrepen grensgemeenten: Westerlo, Tessenderlo, Halen, Orsmaal, Hoegaarden, Ottenburg, Steenokkerzeel, Tremelo en Hulshout.

De aanvoer van de stukgoedzendingen van de 28 andere centra voor wegvervoer gebeurt per wagenlading, 15 000 per jaar. Dit betekent een thuisbestelling van 550 000 zendingen, een gewicht vertegenwoordigend van 15 000 000 kg. Bovendien zijn er nog 12 000 zendingen voor een gewicht van 210 000 kg welke door de bestemming zelf worden afgehaald in het station.

De afvoer van de stukgoedzendingen naar de andere centra voor wegvervoer gebeurt eveneens per wagenlading, 12 000 per jaar. Er worden 115 000 zendingen aan huis afgehaald, een gewicht vertegenwoordigend van 5 000 000 kg. Bovendien worden nog lokaal 63 000 zendingen met een gewicht van 1 350 000 kg aangeboden door de afzenders zelf.

De verhandeling van het stukgoed bij aankomst en bij vertrek vergt een hele organisatie, hoofdzakelijk gesteund op behandelingsfases en juiste tijdsafbakening.

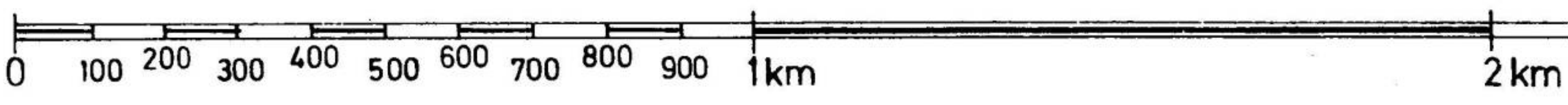
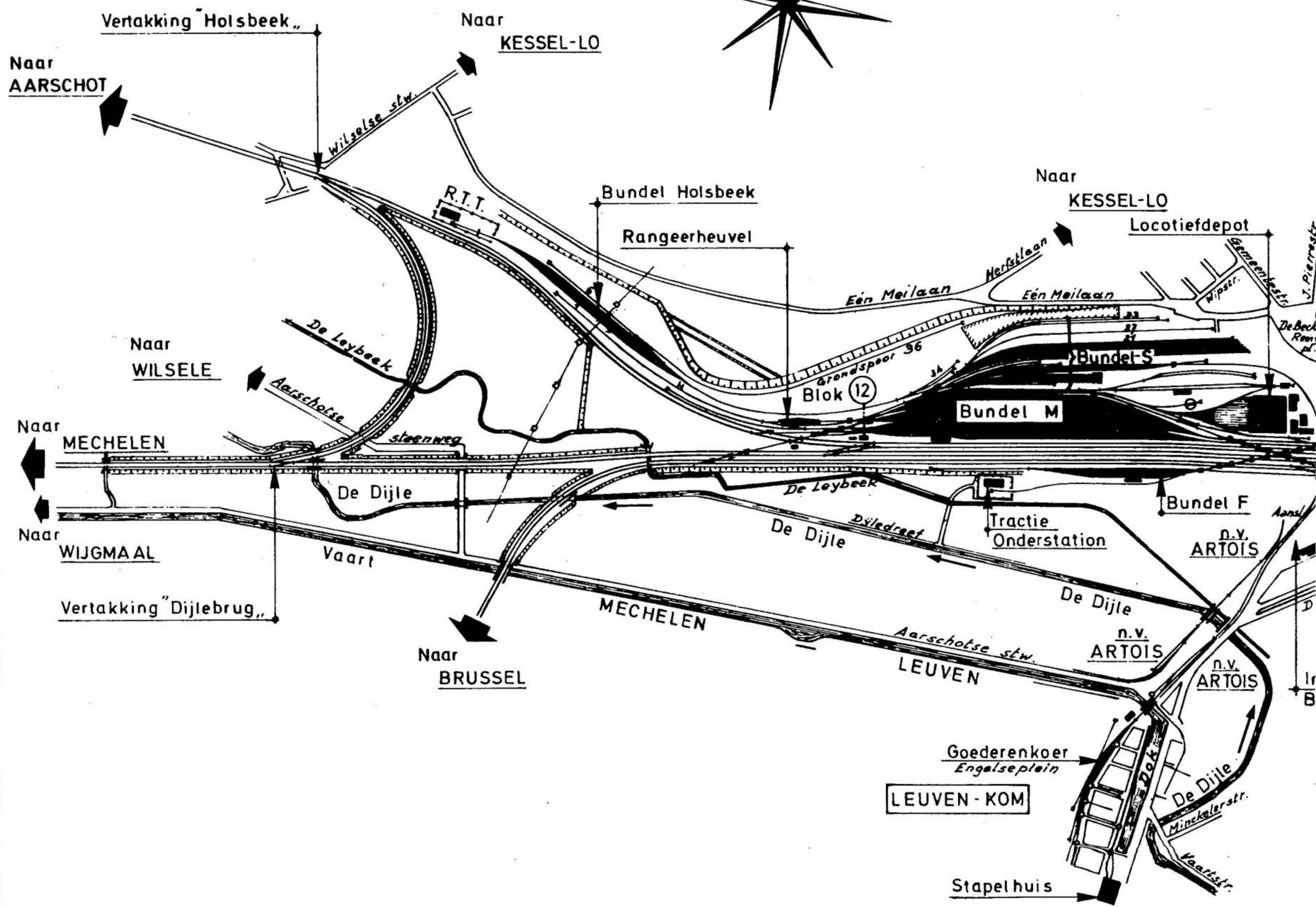
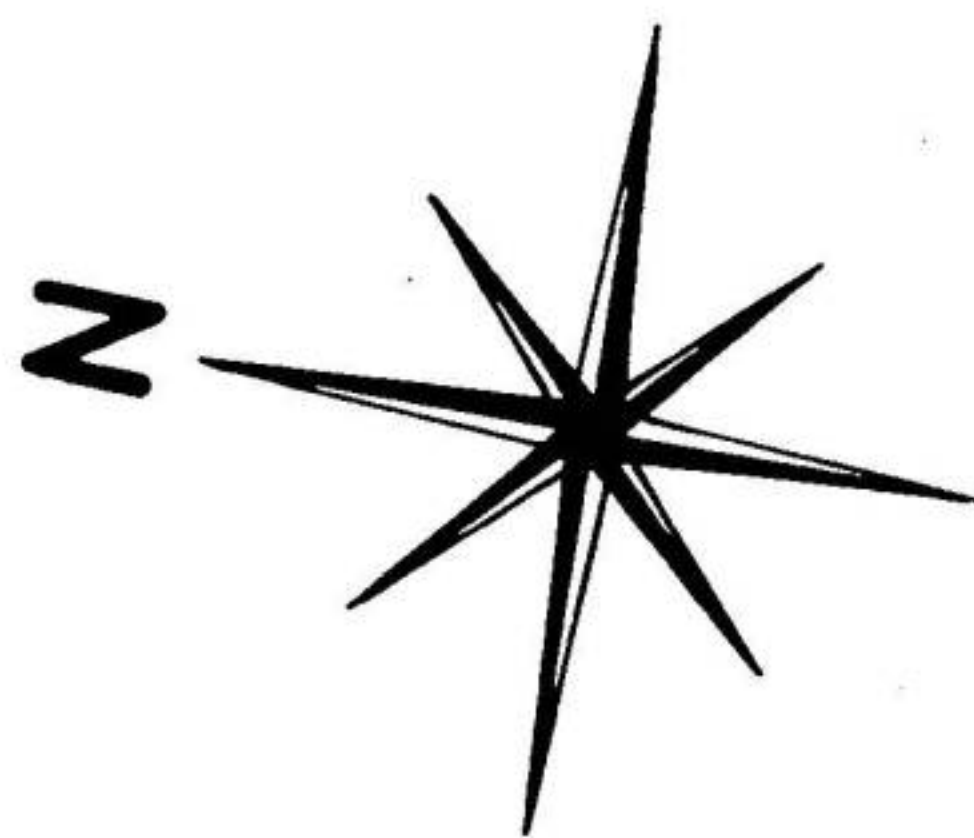
Tijdens de nacht en de vroege morgenuren worden de colli gelost uit de toegekomen stukgoedwagens, door de ladersbazen gesectoreerd volgens de indeling van het centrum en door de laders opengezet in de sectoren.

In de morgenuren klasseren de autovoerdersbestellers de getrieerde bulletins volgens de straten en huisnummers in hun bestelronde. De als laatste ingeladen goederen zullen eerst afgeleverd worden.

De kantoorliggende zendingen worden door de geadresseerden afgehaald. De goederen worden in een aparte afdeling gerangschikt, waar ze snel bereikbaar zijn.

De colli die door de vrachtwagens bij de firma's worden afgehaald of door de cliënten in het station worden aangeboden, worden door de wegers aangenomen en gelotisseerd, verzameld per centrum van bestemming en door het laderspersoneel overgebracht naar de wagens, dezelfde waarin de goederen bij aankomst toekwamen. Daarbij wordt veelvuldig gebruik gemaakt van metalen boxpaletten en houten stapelplanken.

Voor de behandeling van het stukgoed is het centrum voor wegvervoer uitgerust met allerhande materieel om de manipulatie zo veilig, zo degelijk en zo snel mogelijk te laten verlopen.

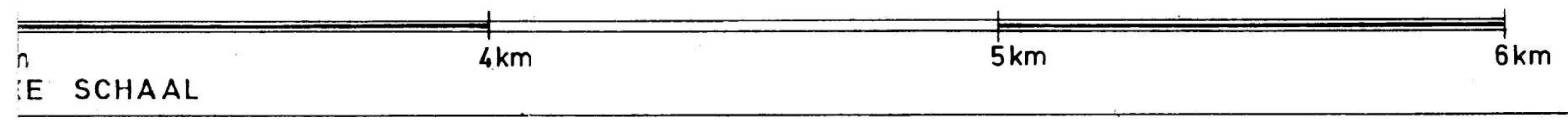
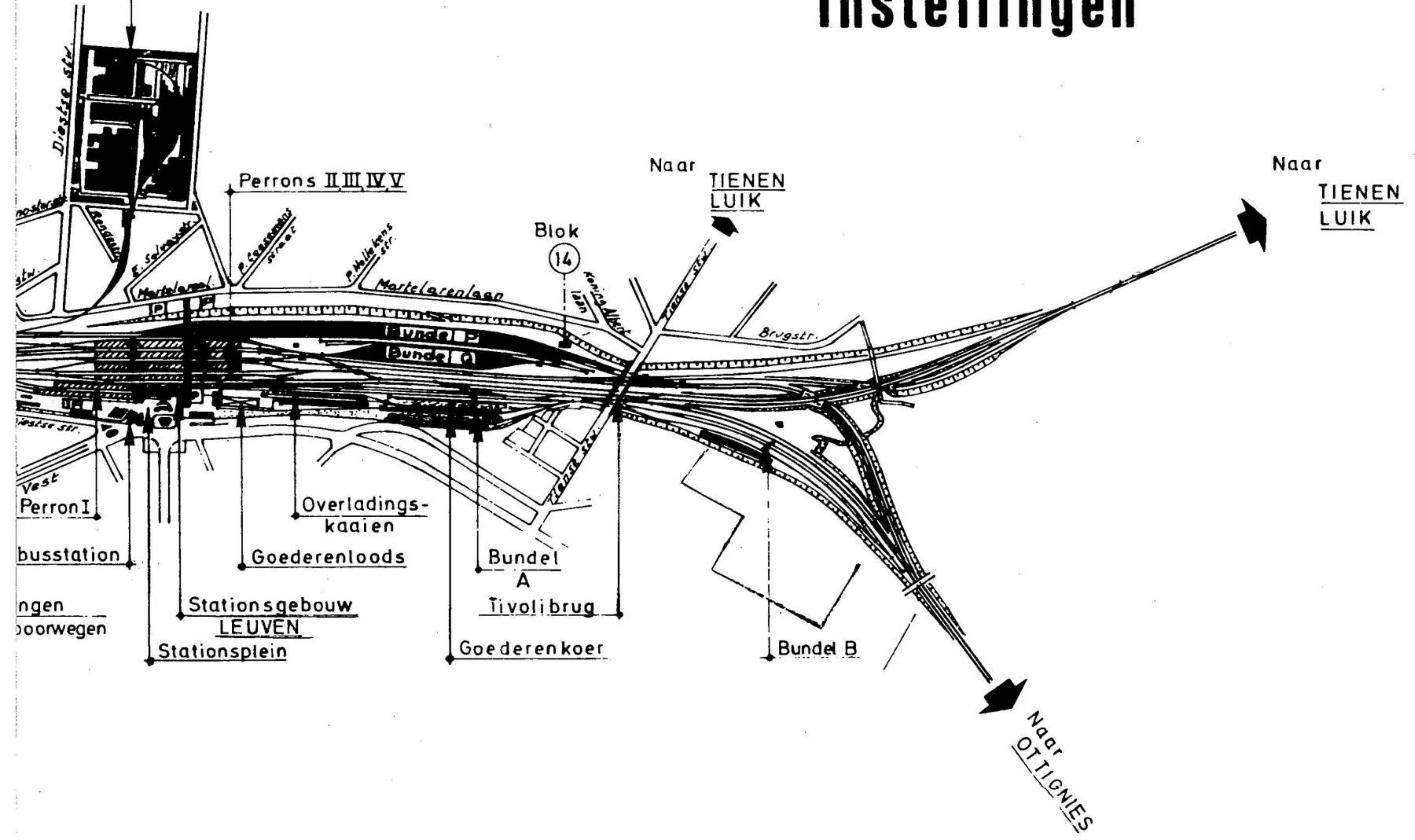

STATION LEUVEN

Instellingen

Hoofdwerkplaats Leuven

Ook volledige wagenladingen, inzonderheid internationale groupagezendingen en gelijkgestelde, worden op vraag van de cliënteel besteld of afgehaald. Dit vertegenwoordigt per jaar 3 000 000 kg.

Voor volle wagenladingen staan goederenkoeren ter beschikking te Leuven zelf en te Leuven-Kom.

Teneinde het vertollen van zendingen in internationaal verkeer te versnellen en te vergemakkelijken stelt de N.M.B.S. in het douanegebouw te Leuven een «tolkantoor» ten dienste van de cliënteel voor het in- en uitklaren van de goederen.

Station Leuven is ook concentratiestation voor de volle wagenladingen met bestemming op lijn 139 tot Sint-Joris-Weert, lijn 36 tot Kortenberg, lijn 53 tot Haacht, lijn 36 tot Landen-Grimde, lijn 35 tot Aarschot, lijn 29 tot Noorderwijk-Morkhoven, lijn 147 tot Lincent.

Te Leuven zelf worden per jaar 13 000 beladen wagens bij aankomst en 17 000 beladen wagens bij vertrek verhandeld.

In totaal vertrekken 90 000 beladen en ledige gerangeerde wagens uit de vormingsbundel.

Voor het verkeer van al de wagens stukgoed en volle ladingen worden op één werkdag 37 goederentreinen ontvangen waaraan bewerkingen worden uitgevoerd voor afzetten en bijvoegen van wagens; 15 treinen hebben hun eindpunt en 19 hun vertrekpunt te Leuven.

Voor het netverkeer rijden 97 goederentreinen door Leuven, zonder stilstand.

TRANSCÉRÉALES

C.T.C.

11 100 000 000 000 000

INGEZETTE MIDDELEN.

Om de toevloed reizigers te vervoeren (ongeveer 50 000 reizigers doen per dag het station Leuven aan) moet een groot aantal treinen voorzien worden.

Het weze in dit verband herhaald: voor de reizigersdienst is station Leuven een draaischijf. Voor de voornaamste internationale lijn welke België doorkruist van west naar oost, is Leuven deels doorgangstation, deels kopstation voor treinen tot Gent en tot Luik. Verder is Leuven kopstation voor de treinen naar Hasselt via Aarschot en Diest, naar Mechelen en naar Ottignies.

Op een werkdag hebben 134 treinen doorrit te Leuven, 100 hun eindpunt en 110 hun vertrekpunt, 140 stations worden rechtstreeks vanuit Leuven bereikt.

De reizigerstreindienst wordt aangevuld met autobussen.

Zes autobuslijnen vertrekken vanuit Leuven, namelijk:

- naar Aarschot met varianten naar Wijgmaal, Rotseelaar, Tremelo, Haacht en Wespelaar;
- naar Waver, met variante naar Overijse;
- naar Tienen;
- naar Brussel met varianten naar de Luchthaven, Kortenberg, Everberg, Winksele, Veltem en Erps-Kwerps;
- naar Mechelen met varianten naar Wijgmaal, Wakkerzeel en Tildonk;
- naar Turnhout, als sneldienst.

Er is een doorgaande sneldienst tussen Brussel en Hamont met een variante naar Balen-Werkplaatsen.

Het aantal ritten bij vertrek bedraagt 233, bij aankomst 229 of in totaal 462. Er worden 22 250 reizigers per dag vervoerd. De werkelijke piekuren liggen tussen 7 u 20 en 8 u 30 en tussen 16 u 00 en 17 u 30.

In internationaal autobusverkeer is Leuven stopplaats voor de Europabussen.

Ten gerieve van de treinreizigers stelt Leuven twee parkings ter beschikking: één gelegen naast het autobusstation en één gelegen op de Martelarenlaan, aan de achterzijde van het station. De totale capaciteit bedraagt 112 voertuigen.

Er worden bovendien jaarlijks 145 000 fietsen en bromfietsen in bewaring gesteld in de hiervoor voorbehouden afdeling in het station zelf. 36 automatische bagagekluizen staan ter beschikking van de reizigers. Moet even gewacht worden: een buffet met alle dranken en zelfs mogelijkheid tot eten, staat ten dienste.

GEBRUIKTE INSTELLINGEN.

Voor het verwerken van al dat reizigers- en goederenverkeer beschikt Leuven over de aangepaste instellingen: voor de ontvangst van de treinen, de rangering, de vorming en de uitwijking van materieel en de nodige seinposten voor toezicht en bediening van de spoortoestellen die deze activiteiten in alle zekerheid en veiligheid mogelijk moeten maken (zie schets hierna).

Ter verwerking van het verkeer zijn er 45 911 m hoofdspoor, 58 505 m bijspoor, liggen er 128 spoortoestellen in hoofdspoor en 254 spoortoestellen in bijspoor. Al deze toestellen worden bewerkt en gecontroleerd door drie grote elektrische seinhuizen en vier grondposten.

Elke reizigerstrein heeft een voorgeschreven samenstelling, dient volgens planning regelmatig en tijdig geschouwd, gekuist, voorverwarmd, aan het perron geplaatst. Voor het eigenlijk reizigersverkeer beschikt station Leuven over 9 perronsporen die doorlopend zijn en 4 sporen die doodlopend zijn. Er is een piekbezetting van de perronsporen tussen 6 u 30 en 8 u 00 en tussen 16 u 30 en 18 u 30. Al de overige uit te voeren bewerkingen aan het reizigersmaterieel gebeuren in 3 wijkbundels: één van 4 sporen, één van 11 sporen en één van 5 sporen, in totaal 6300 m.

Op al de perrons zijn treinaanwijsborden aangebracht waarop het uur van vertrek, het soort van trein en bestemming aangegeven staan. Deze aanduidingen worden ook in de wachtzaal gegeven en dan in chronologische volgorde per lijn. De bewerking ervan geschiedt van op de centrale blokpost 13 waar ook de controletoeestellen zijn opgesteld.

Vanuit die centrale blokpost wordt ook de sonorificatieapparatuur bediend; hierdoor wordt het mogelijk mededelingen aan de reizigers te verstrekken omtrent aankomst en vertrek van treinen, de verzekerde aansluitingen en alle nuttige gegevens omtrent de treinenloop.

De centrale commandopost voor het reizigers- en goederenverkeer is blok 13 van waaruit al dit verkeer geregeld wordt door een «regelaar», dit is een leidende ambtenaar die verantwoordelijk is voor de rit der treinen in het station. Om dat verkeer te leiden wordt gesteund op type-grafieken en treindokumenten. De regelaar staat ook in verbinding per rechtstreekse micro-installatie met de voornaamste andere seinhuizen en toezichtsbedienden; bovendien zijn er tal van rechtstreekse telefoonverbindingen met de overige posten en diensten van het station.

Voor het verzekeren van de reizigerstreindienst worden vanuit Leuven 64 rijtuigen en 26 elektrische motorstellen ingezet, die hier ook onderhouden worden.

Voor het verwerken van al het goederenverkeer worden twee bundels gebruikt :

- één ervan met 22 sporen, voor de ontvangst en de rangering;
- de andere met 23 sporen, voor herstelling van het materieel, uitwijking van wagens bestemd voor de verbindingssporen en aanhorigheden, uitwijking van materieel dat op gebruik en afvoerorders wacht.

De mededelingen omtrent de samenstelling van de goederentreinen bij aankomst en vertrek gebeuren per verreschrijver.

De mechanisatie is hier ver doorgedreven : door middel van de ponsinrichting, die tot de uitrusting van de verreschrijver behoort, worden de mededelingen op ponsband opgenomen en elektrisch doorgeseind naar de verreschrijver en de rekenmachines van het bestemmingsstation van de trein en andere diensten, nog vóór het vertrek van de trein zelf.

Station Leuven staat tot uw beschikking en kan telefonisch bereikt worden :

	Telefoon	Toestel
Algemeen telefoonnummer	016/22 13 21 23 57 67	
Eerste stationschef		200
Eerste adjunct-stationschef		201
Goederendienst.		
Bureauchef		220
Inlichtingen goederen.		
Aankomst		221
Vertrek		222
Dienst voor afhaling aan huis		367
Douaneagentschap	016/23 90 86	238 of 225
Reizigersdienst.		
Plaatsbespreking		218 of 325
Inlichtingen		210

1926

1926

1926

1926

1926

